

Otázky ohledně záměru zřídit CIST

Doposud jsem měl možnost se seznámit s „Důvodovou zprávou Zřízení vysokoškolského ústavu „Czech Institute of Science and Technology (CIST)“ při Univerzitě Palackého v Olomouci (UPOL)“ (DZ), s návrhem „Interní dohody“ (ID) a s „Harmonogramem zřízení CIST“ (Harmonogram). Mám však při tom stále mnoho nejasností a řada otázek se objevila při diskusi s kolegy z akademické obce. Bylo by vhodné, kdyby vedení UP při představování záměru zřídit CIST zodpovědělo mj. následující otázky:

1. V DZ se jako argument se uvádí „potenciální vznik vědecky nejsilnější infrastruktury v rámci ČR“, v ŽUP se to prezentuje titulkem „Univerzita plánuje vytvořit nejsilnější vědeckou instituci v ČR“. **Která je u nás momentálně nejsilnější vědecká infrastruktura či nejsilnější vědecká instituce, a podle čeho poznáme, že jsme se dostali před ni?**
2. Co se v DZ vlastně míní výzkumnou infrastrukturou? Odpovídá to standardní definici, viz <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/definice-infrastruktury> ? Pak by to asi mělo být schvalováno vládou - bude? Pokud ne, **jaká definice infrastruktury se zde používá?**
3. V DZ se jako riziko při nezaložení CISTu uvádí „nutnost masivního dofinancování ze strany UPOL, tedy vyšší „zdanění“ fakult ve prospěch center.“ Toto je **nutné kvantifikovat**, alespoň přibližně - kvalifikovaným odhadem. **Jak vysoké „zdanění fakult“ se očekává, pokud CIST nevznikne a jaké bude v případě jeho vzniku - a proč?**
4. V DZ se jako další riziko uvádí „zánik RCPTM, CRH a ÚMTM. Razantní pokles vědeckého výkonu UPOL a s tím související následný pokles institucionálního financování a celkových finančních prostředků pro UPOL.“ Je nutno upřesnit, **proč se očekává zánik RCPTM, CRH a UMTM pokud nevznikne CIST. Lze takové obavy vyvodit z dosavadních dokumentů, které CIST nepředvíдалy?** Doposud se tyto jednotky prezentovaly jako velmi životaschopné a pokud vím, v žádném dosavadním dokumentu se neuvádělo, že by měly mít potíže, pokud nevznikne nějaký zastřešující ústav. **Z čeho plyne tato náhlá obava?**
5. Po vysvětlení konkrétního mechanismu ohrožujícího chod pracovišť RCPTM, CRH a ÚMTM prosím o vysvětlení - **jakým konkrétním mechanismem CIST tuto hrozbu odvrátí?**
6. DZ se odvolává na evaluaci EUA, z jejichž doporučení potřeba vzniku CIST prý plyne. Protože se mi takovéto doporučení v originálním textu EUA nepodařilo dohledat, prosím o přesné citace: **v které části textu EUA se píše o potřebě vzniku takovéhoho ústavu?**
7. V DZ se píše „Přání podílet se na synergii a excelenci výzkumu plynoucí z integrace vědeckých center UP vyjádřily Fakultní nemocnice Olomouc (FNOL) a Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v.v.i. (ÚOCHB).“ To je jistě chvályhodné. **Co konkrétního brání těmto pracovištím podílet se na synergii a excelenci výzkumu s UP již nyní?**
8. V DZ se píše „Zastřešení tří center v rámci jednoho ústavu umožní, ve spolupráci s mateřskými fakultami (PřF, LF) a Vědeckotechnickým parkem (VTP) UPOL, sdílení know-how a vytvoření jednotné strategie výchovy odborníků a studentů s přímým napojením na výrazné partnery v regionu (např. Farmak, Meopta, Precheza, Agel, Hela, FNOL a další), ČR i zahraničí.“ **Co konkrétního brání těmto pracovištím již nyní sdílet know-how? O jaké analýzy současného stavu se opírá domněnka, že vznik CISTu zlepší přímou spolupráci s regionálními průmyslovými partnery při výchově odborníků?**

9. V DZ se píše: „*Součástí systému řízení CIST bude strategie spolupráce s VTP a FNOL, která v konečném důsledku povede k navýšení objemu příjmů z transferu technologií, licenčních smluv a neveřejných zdrojů pro UPOL.*“ **O jaké analýzy se toto tvrzení opírá a jaké navýšení konkrétně se očekává oproti stavu, který by nastal bez vzniku CISTu?**
10. V DZ se píše: „*Konkrétně v případě RCPTM, CRH a ÚMTM existují významné výzkumné překryvy a rozsáhlý potenciál pro společný výzkum a společné projekty (biomedicína, vývoj léčiv, hnojiv, nové biotechnologie atd.), jež však dosud není v potřebné míře realizován.*“ Toto vyznívá, jakoby stávající ředitelé center nezvládali vzájemnou koordinaci a potřebovali nad sebou „superředitele“, který je povede. **O které konkrétní „významné výzkumné překryvy“ se jedná? Skutečně stávající vedení UP nemá žádné prostředky jak zprostředkovat vzájemnou koordinaci ředitelů těchto center a postarat se odstranění nežádoucích překryvů?**
11. V DZ i v Harmonogramu se předpokládá, že nejprve AS UP schválí vznik nového VŠ ústavu a teprve potom bude uzavřena interní dohoda upravující vztahy jednotlivých center, fakult, vedení UP a CISTu. Osobně toto považuji za špatný postup a domnívám se, že **nový VŠ ústav by měl vzniknout až poté, co budou vyjasněny vztahy těch, jichž se to dotýká. Z jakého důvodu zvolilo vedení UP opačný postup?**
12. V návrhu ID se předpokládá převedení řady dotačních titulů vzniklých na fakultních pracovištích do správy CIST. Protože takovéto „převedení“ zasáhne do života i práce lidí a týmů připravujících a řešících tyto projekty, je nezbytné se ptát i na jejich názor. **Zjist'ovalu vedení UP při přípravě návrhu ID názory dotčených subjektů, jaké byly jejich reakce, a jak byly v chystaných dokumentech tyto názory reflektovány?**
13. V ID se píše: „*Probíhající dotační projekty, zakázky smluvního výzkumu a spolupráce Center s průmyslovými partnery budou převedeny pod správu CIST...*“ V řadě případů je tzv. „smluvní výzkum Center“ výsledkem práce lidí a mnohaletého budování spolupráce s průmyslovými partnery na katedrách, které se sice podílejí na spolupráci v rámci Center, ale pokud je mi známo, nikdo se jich doposud neptal na jejich názor na takovéto „převedení“. **Na základě jakých rozborů se vedení UP domnívá, že v jednotlivých konkrétních případech takového smluvního výzkumu zmíněným „převedením“ dojde k posunu žádoucím směrem?**
14. V ID se píše i o „převodu zaměstnanců“. Něco takového ale předpokládá i změny pracovních smluv a tedy i souhlas dotčených pracovníků. **Jakým způsobem bude zajištěno, aby mohl být zaměstnanec „převeden“ skutečně dobrovolně a nikoli třeba pod nátlakem plynoucím z toho, že většina jeho mzdy pochází z projektu odsouzeného vyššími funkcionáři k „převedení“ pod CIST?**
15. V ID se píše „*Rektor UP, počínaje kalendářním rokem 2019, bude každoročně stanovovat dle platné metodiky výši institucionální podpory na provoz CIST na úrovni dělení rozpočtu UP z následujících zdrojů: a) poměrnou část institucionální podpory na rozvoj výzkumné organizace odpovídající vědeckému výkonu RCPTM, CRH a ÚMTM,...*“ . Problém je, že momentálně neexistuje „platná metodika“, která by umožňovala jednoznačně alokovat RVO na univerzitní pracoviště. Tzv. Metodika 2017+ něco takového neumožňuje a v rámci UP takováto metodika, pokud je mi známo, dosud nevznikla. **V jaké podobě se momentálně nachází příprava zmiňované „platné metodiky“ a jaké jsou její hlavní principy?**